

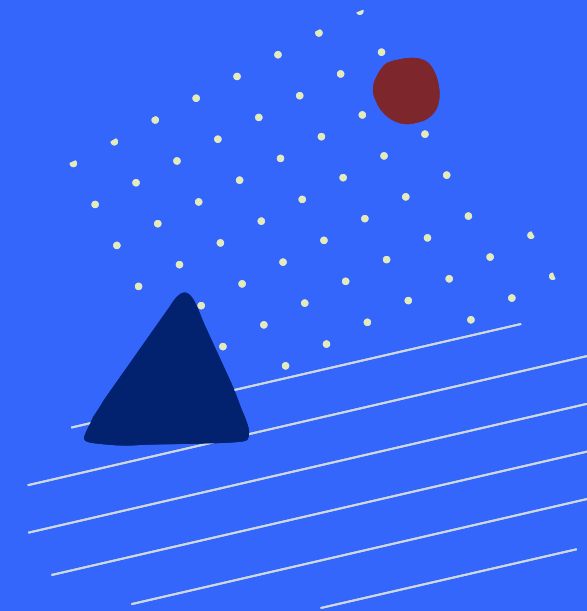

Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Klíčová kompetence k učení v RVP PV

3. 6. 2026

Jitka Adamová

Spolufinancováno
Evropskou unií

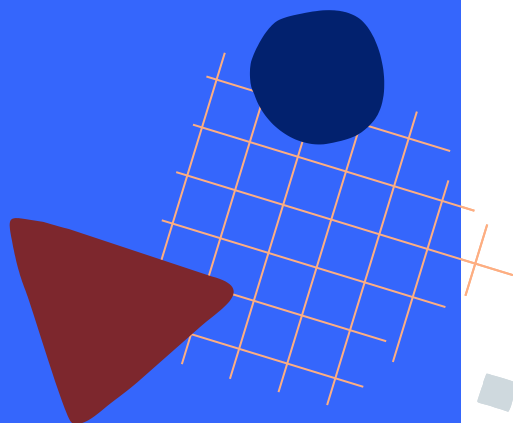
Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

Program dnešního webináře

- Zaměření vzdělávání na rozvoj klíčových kompetencí
- Volba vhodných vzdělávacích strategií
- Klíčová kompetence k učení v RVP PV + metodická podpora
- Kontinuum rozvoje klíčové kompetence k učení
- Ilustrativní příklady a náměty pro rozvoj klíčové kompetence k učení v předškolním vzdělávání

Zaměření vzdělávání na rozvoj klíčových kompetencí

Co je to KOMPETENCE

Kompetence je schopnost člověka používat znalosti, dovednosti, zkušenosti a postoje v reálných situacích.

Nejde tedy jen o to „něco vědět“, ale umět to prakticky využít. Kompetence představuje soubor:

- vědomostí,
- dovedností,
- postojů,
- zkušeností
- a schopnosti je využívat v různých situacích.

Kompetence není:

✗ že dítě něco zopakuje.

Kompetence je:

✓ že to dítě samo použije.

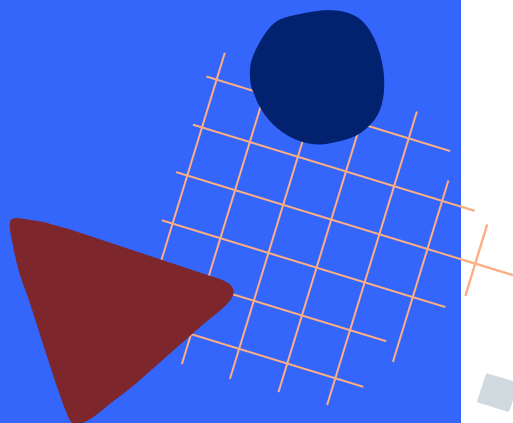
- Znalost = vím, že si před jídlem myjeme ruce.
- Dovednost = umím si správně umýt ruce.
- Kompetence = dokážu si samo připomenout umytí rukou před svačinou nebo po hře venku.

SHRNUTÍ:

- **Kompetence = „Umím to použít v životě.“**

Volba vhodných vzdělávacích strategií

Vzdělávací strategie

Metody

Hra – spontánní učení, prožitkové učení, činnostní učení, sociální a situační učení, kooperativní učení, bádání, metody dramatické výchovy, reflexe, exkurze...

Formy práce

Skupinová, individuální, hromadná

Vzdělávací strategie

I další způsoby, jak učitel podporuje učení.

Jaké vzdělávací strategie mohu zvolit jako učitel, co mohu jako učitel ještě udělat:

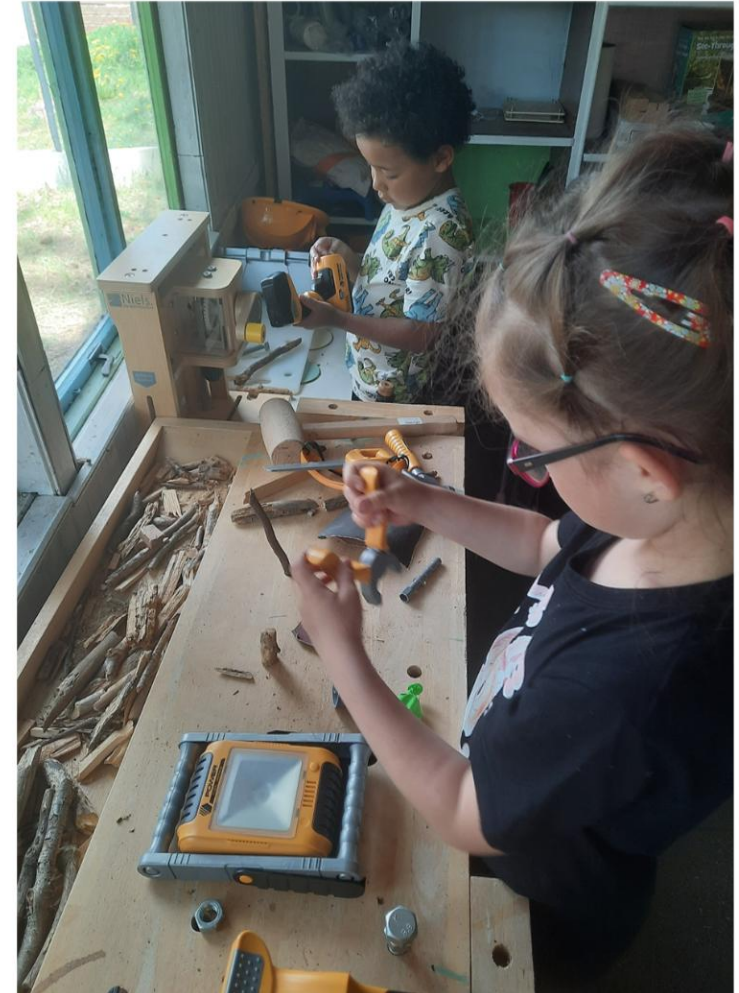
(výčet strategií může být velmi široký)

- Podporovat spolupráci, komunikaci
- Vytvářet prostor pro tvořivost a samostatné objevování
- Respektovat individuální zájem dítěte
- Zajistit dostupnost vhodných pomůcek, pestré nabídky různých materiálů
- Nabízet možnost řešení problémových situací
- Respektovat individuální postup dítěte při řešení problémů
- Nabízet prostor a možnost pro argumentaci dětí
- Zařazovat brainstorming možných řešení
- Vytvářet prostor pro práci s chybou
- Vést děti k respektování pravidel
- Nabízet různé úrovně náročnosti – víceúrovňové aktivity
- Dopřávat dostatek času pro realizaci činnosti
- Nabízet možnosti vrstevnického učení – vzájemného učení
- Respektovat tempo dítěte

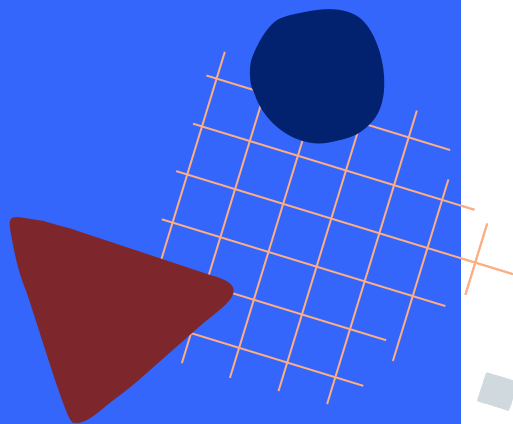

Shrnutí

- Vzdělávací strategie jsou nástroj učitele.
- Je velmi důležité, jakým způsobem učitel děti při vzdělávání vede.

Klíčová kompetence k učení v RVP PV + metodická podpora

Charakteristika klíčové kompetence k učení

V RVP PV je charakterizována jako otevřenost dítěte k objevování a poznávání světa kolem sebe, rozvíjení kritického myšlení a schopnost vyhodnocovat vlastní pokroky v učení.

<https://prohlednout.rvp.cz/predskolni-vzdelavani>

[Úvod](#) / [Předškolní vzdělávání](#) / [Klíčové kompetence](#) / Klíčová kompetence k učení

Klíčové kompetence

V RVP PV je vymezeno osm klíčových kompetencí. Každá klíčová kompetence obsahuje očekávané výsledky učení, které jsou formulovány pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje.

Každé dítě jich dosahuje v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.

Název	Kód
Klíčová kompetence k učení	KKU
Klíčová kompetence komunikační	KKK
Klíčová kompetence osobnostní a sociální	KOS
Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	KOB
Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	KPP
Klíčová kompetence k řešení problémů	KRP
Klíčová kompetence kulturní	KKT
Klíčová kompetence digitální	KDI

Klíčová kompetence k učení

Závazná část RVP

Klíčová kompetence k učení

Dítě je otevřené k objevování a poznávání světa kolem sebe. Vyhodnocuje svoje pokroky v učení, rozvíjí své kritické myšlení.

Očekávané výsledky učení

UKONČENÍ PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

KKU-000-000-PV1-001

[Při učení využívá strategie pokusu a omylu.](#)

KKU-000-000-PV1-002

[Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.](#)

KKU-000-000-PV1-003

[Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.](#)

KKU-000-000-PV1-004

[Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.](#)

Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

KKU-000-000-PV1-001

Metodická podpora
(nezávazná část)

Další metodická podpora
(3)

Komentář:

Dítě se nebojí chybovat a má radost z odstranění chyby. Vyhodnocuje své činnosti, přichází na chybu a odstraní ji. V některých případech chybu přijme a využije jako alternativní řešení. Formativní přístup spočívající v oceňování procesu učení, poskytování popisné zpětné vazby pozitivně ovlivňuje učení dítěte. Další podporou je skupinová práce, při které děti sdílejí své nápady a postřehy.

Rizika

- Poukazování na chybu jako problém.
- Ulpívání na jednom způsobu řešení.
- Nedostatek prostoru a času pro učení.

Vazby na další očekávané výsledky učení

NÁSLEDUJÍCÍ

Nezávazná část

Ilustrace

– Při učení využívá strategie pokusu a omylu_1

Datum: 20. 5. 2026 01:00:33**Autor:** Kateřina Serafinová, Aneta Dvořáková, Pavlína Bisová**Krátký textový popis:**

Ilustrativní příklady obsahují vzdělávací strategie učitele a důkazy o učení dítěte vztahující se k očekávanému výsledku učení klíčové kompetence.

Soubory:

Ilustrativní příklady

KKU-000-000-PV1-001-1.pdf

Stáhnout

Licence: BY-SA-4.0

+ Při učení využívá strategie pokusu a omylu_2

+ Při učení využívá strategie pokusu a omylu_3

Ilustrativní příklady pro rozvoj OVU klíčové kompetence k učení

Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

Předškolní vzdělávání

Autor	Kateřina Serafinová, Aneta Dvořáková, Pavlína Bisová
Kód očekávaného výsledku učení	KKU-000-000-PV1-001

Vzdělávací strategie

- Nabízím dětem tvořivé aktivity, které mohou probíhat v MŠ, ale i venku.
- Poskytuji výtvarné pomůcky a materiál, který k činnosti děti potřebují. Dávám dětem možnost pracovat s různými druhy barev.
- Nechávám děti experimentovat při míchání barev a hledání podobného odstínu barvy.
- Podporuji děti v prožitkovém učení.

Důkazy o učení

- Dítě kombinuje základní barvy a z nich vytváří sekundární či odvozené barvy. Prostřednictvím strategie pokus-omyl se při míchání barev co nejvíce přibližuje předem danému odstínu.

Vzdělávací strategie

- Nabízím aktivity a hry, které děti zaujmou.
- Nechávám děti pracovat samostatně při manipulaci s dílky různých tvarů, velikostí a barev.
- Poskytuji pozitivní zpětnou vazbu dítěti a ujišťuji, že chybovat je součástí učení a práce s chybou je v pořádku.

Důkazy o učení

- Dítě vyhledává, porovnává a přiřazuje konkrétní geometrické tvary, při práci s tvary cíleně manipuluje a průběžně využívá metodu pokus-omyl.

Foto: Aneta Dvořáková, Kateřina Serafinová

Shrnutí

Klíčová kompetence k učení v RVP PV

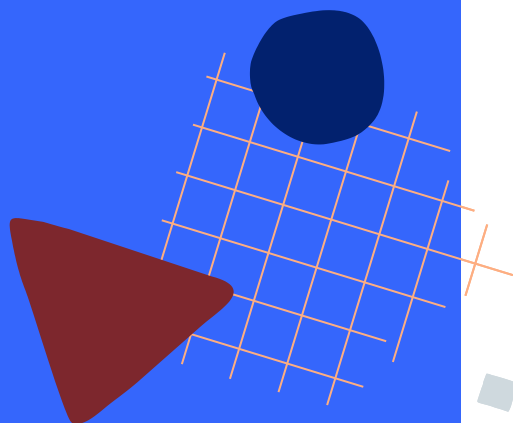
podporuje dítě v aktivním objevování,
přemýšlení, zvědavosti a využívání zkušeností
v praktických situacích.

Metodická podpora

může učitelům pomoci, jak vytvářet podnětné
prostředí a volit vzdělávací strategie, které
přirozené učení dítěte rozvíjejí.

Kontinuum rozvoje klíčové kompetence k učení

Klíčová kompetence k učení

Složka	Charakteristika složky dle RVP ZV	Očekávané výsledky učení (OVU)		
		RVP PV	5. ročník ZŠ dle RVP ZV	9. ročník ZŠ dle RVP ZV
Umění se učit	Gradační očekávaný výsledek učení se zaměřuje na tvorbu efektivních strategií, na učení se s ohledem na práci s cíli a reflektování vlastního učení během procesu učení.	Při učení využívá strategie pokusu a omylu.	Monitoruje své procesy učení.	Řídí vlastní procesy učení.
		Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.		
Smysl a cíl učení, celoživotní učení	Gradační očekávaný výsledek učení se zaměřuje na práci s vlastní koncentrací a motivací do učení, ale také na práci s volnými procesy a zpětnou vazbou při rozvoji.	Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.	Uvědomuje si význam, důležitost a smysl svého učení.	Uvědomuje si důležitost celoživotního charakteru učení.
		Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.		

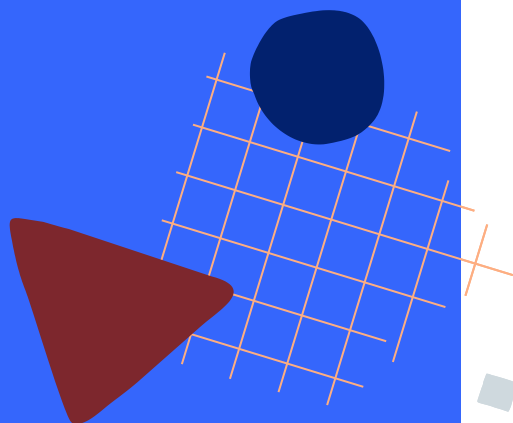
Shrnutí

To, co dítě v MŠ dělá přirozeně,
žák v ZŠ dělá více vědomě.

Mateřská škola vytváří základní návyky
a postoje k učení, na kterých základní škola
staví vědomé strategie a řízení vlastního učení.

Ilustrativní příklady a náměty pro rozvoj klíčové kompetence k učení v předškolním vzdělávání

Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

Skládání puzzle

Dítě zkouší různé dílky, které k sobě nepasují, postupně je otáčí a mění, dokud nenajde správné spojení.

→ Učí se, že chyba je součástí hledání správného řešení.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- respektuje strategii dítěte,
- respektuje zájem dítěte,
- podporuje spontánní hru,
- nabízí vhodné pomůcky,
- vytváří prostor a situace pro práci s chybou,
- vede dítě k dokončení činnosti.

Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

Stavění věže z kostek

Dítě staví věž, která se mu opakovaně zboří. Zkouší jiný postup

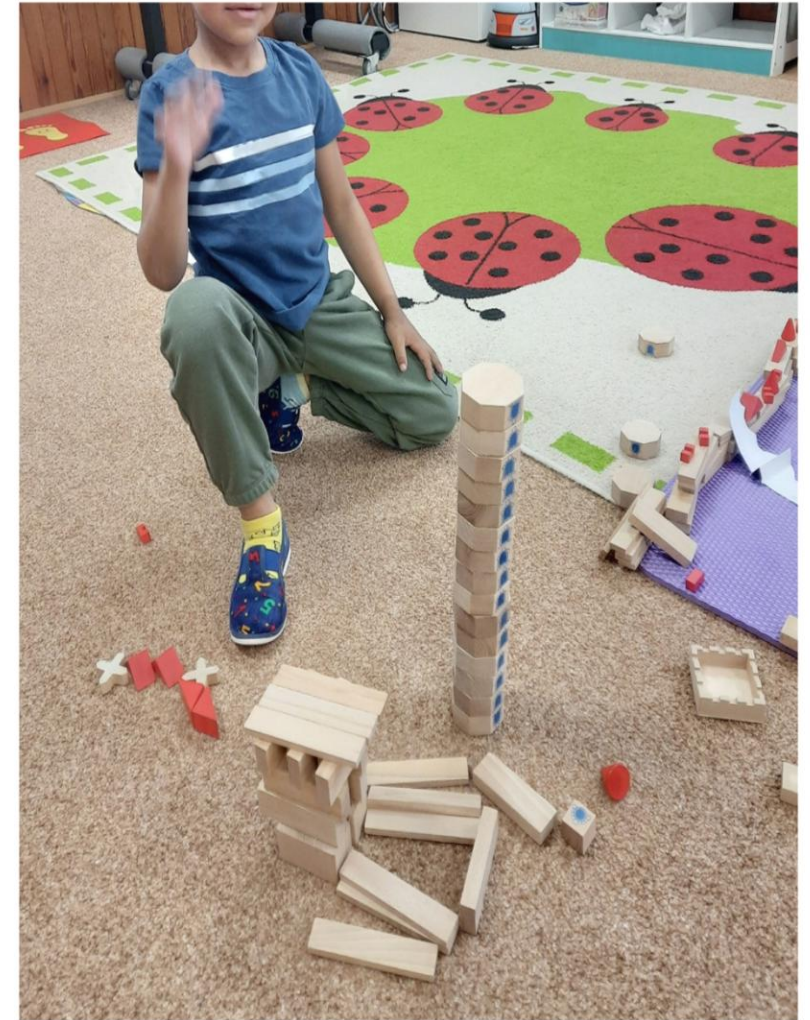
– širší základnu nebo jinak skládá kostky.

→ Na základě neúspěchu mění strategii.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- povzbuzuje, poskytuje bezpečné prostředí,
- pro experimentování a nabízí popisnou zpětnou vazbu (např. oceňuje snahu a postup, ne jen výsledek),
- vytváří prostor a situace pro práci s chybou,
- vede dítě k dokončení činnosti,
- klade otevřené otázky.

Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

Hra s vodou a předměty

Dítě zkouší, které předměty plavou a které se potopí.

→ Vkládá různé objekty do vody a na základě výsledku si vytváří zkušenost.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- nechá děti zkoušet,
- neříká hned řešení,
- pomáhá, jak přijít věci na kloub.

Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

Jednoduché problémové situace, manipulace s předměty

Otevírání krabičky, zipu, zámku, zapínání knoflíků, dlabání dýně...

→ Dítě zkouší různé způsoby (tlačí, otáčí, tahá), dokud nepřijde na funkční řešení.

→ Na základě neúspěchu mění strategii, na základě výsledku si vytváří zkušenost.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- podporuje hledání řešení různými pokusy,
- podporuje spontánní činnosti,
- vytváří prostor pro práci s chybou.

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.

Společenské hry

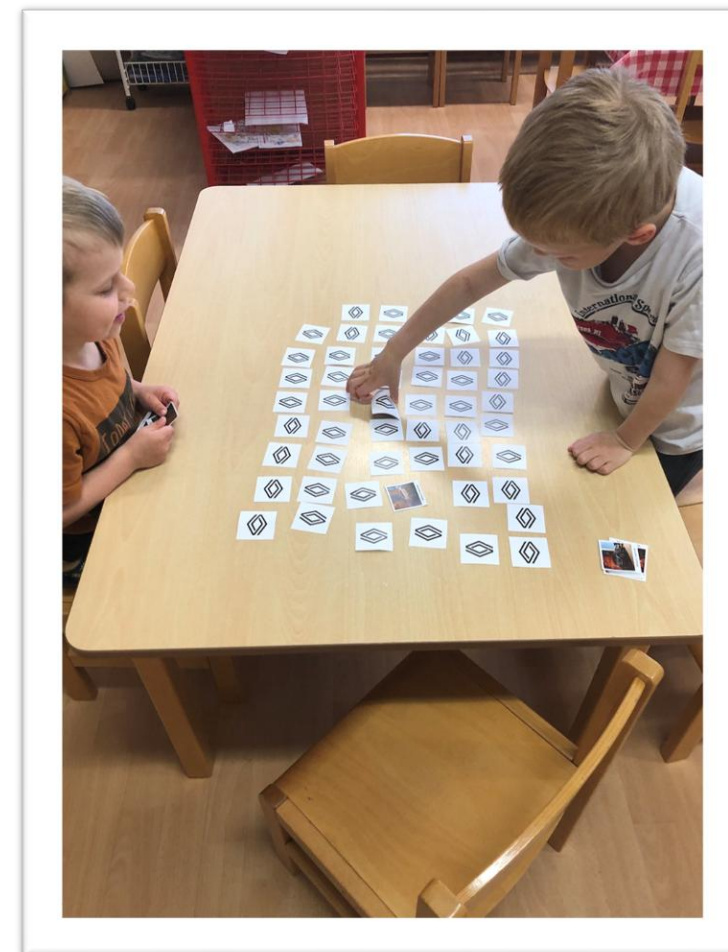
Např. pexeso nebo jednoduché deskové hry.

→ Dítě sleduje pravidla, čeká na svůj tah a soustředí se na průběh hry.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- **podporuje děti v udržení pozornosti,**
- **poskytuje prostor a čas,**
- **vede k respektování pravidel.**
- **nabízí různé úrovně náročnosti,**
- **poskytuje popisnou zpětnou vazbu.**

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.

Tvoření z různého materiálu

→ Dítě aktivně manipuluje s textilem, vytváří různé kompozice, záměrně se soustředí na činnost, hledá souvislosti mezi jednotlivými prvky.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- podporuje individuální zájmy a představy,
- využívá vnitřní motivaci dětí,
- oceňuje snahu, vytrvalost a aktivní zapojení,
- poskytuje podnětné prostředí k tvořivé aktivitě,
- nabízí možnosti pro vrstevnické učení,
- kdy si děti pomáhají, vzájemně si radí.

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.

Hry s robotickou hračkou – Bee bot

→

Dojed' na modrou kytičku a vrať se stejnou cestou zpět.

Objed' hrací podložku kolem dokola.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- vede děti k soustředění a dokončení činnosti,
- respektuje strategii dítěte – nechá dítě zkoušet,
- vytváří prostor a možnost pro argumentaci dětí,
- nabízí různé úrovně náročnosti – víceúrovňové aktivity,
- nabízí možnosti vrstevnického učení – vzájemného učení.

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.

Hry, stavby podle plánu, návodu...

→ Dítě hledá správné dílky, soustředí se na skládání obrázku.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- vede k dokončení práce,
- podporuje spontánní hru,
- zajistí dostupnost vhodných pomůcek, pestré nabídky různých materiálů,
- vede k respektování zadání – pravidla hry, ke spolupráci.

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.

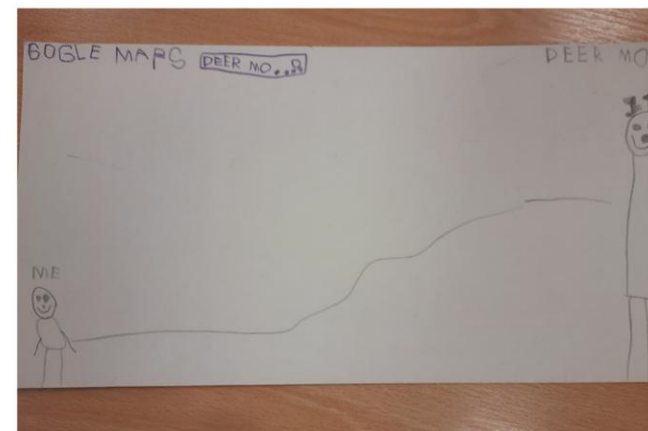
Práce na vlastních projektech např. dítě kreslí vlastní mapy, symboly, kudy vede cesta ..

→ Dítě samo volí, co bude na mapě nakresleno, komu je mapa určena, kde bude např. ukrytý poklad...

Vzdělávací strategie:

Učitel

- **posiluje zaujetí dítěte, podporuje trpělivost,**
- **poskytuje popisnou zpětnou vazbu,**
- **respektuje tempo dítěte,**
- **poskytuje dostatek času na dokončení činnosti.**

Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.

Bádání, zkoumání, pozorování přírody na zahradě

→ Dítě prozkoumává věci zblízka, raduje se z objevování, rozlišuje přírodniny.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- **zařazuje učení přímo v přírodě,**
- **respektuje zájem dítěte,**
- **vytváří prostor pro tvořivost, aktivitu a samostatné objevování,**
- **vede dítě k pozorování,**
- **odpovídá na otázky dítěte,**
- **nechává sdílet postřehy dítěte s ostatními.**

Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.

Sázení, péče o rostliny

→ Dítě se přirozeně učí skrze vlastní zájem, zkušenost, činnost.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- **respektuje zájem dítěte,**
- **vytváří prostor pro samostatné pozorování a objevování,**
- **vyvaruje se předávání hotových informací,**
- **zodpovídá dětské otázky,**
- **vede k manipulaci s předměty,**
- **propojuje teorii s praxí.**

Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.

Experimentování s materiály

→ Dítě se přirozeně učí skrze vlastní zájem a zkušenost, zkoumá, jak věci fungují

Vzdělávací strategie:

Učitel

- podporuje samostatnost a aktivitu dítěte,
- vytváří prostor pro samostatné pozorování a objevování,
- vyvaruje se předávání hotových informací,
- zodpovídá dětské otázky.

Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.

Prohlížení knih, encyklopedií, časopisů

→ Dítě si samo vybírá knihy, listuje v nich, vybírá obrázky, zakládá záložkou a ptá se na neznámé věci, vystřihuje z časopisů, sumarizuje.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- respektuje individuální zájem dítěte,
- zajišťuje dostupnost vhodných encyklopedií, ilustrovaných knih,
- zodpovídá dětské otázky.

Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

Hra na role (např. obchod, rodina, lékař, kadeřník, povolání ..)

→ Dítě dokáže využít to, co se naučilo nebo zažilo, propojuje poznatky z reálného života s hrou.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- vede děti ke vzájemné komunikaci,
- vede děti ke kultivovanému způsobu domluvy,
- poskytuje popisnou zpětnou vazbu,
- oceňuje používání pravidel ve hře.

Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

Péče o zahrádku, řešení dopravních situací

→ Dítě propojuje teorii s praxí.

Vzdělávací strategie:

Učitel

- podporuje využívání zkušeností v nových situacích,
- vede děti k vzájemné komunikaci,
- oceňuje používání pravidel v praxi.

Shrnutí celého webináře

Shrnutí

Klíčová kompetence k učení je zaměřena ne pouze na to, co se dítě učí, ale hlavně jak se učí.

(Dítě se učí nejlépe prostřednictvím vlastní aktivity, hry, objevování, zkušenosti a prožitku.)

Rozvoj této kompetence vytváří základ pro další vzdělávání dítěte a jeho celoživotní učení.

Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Sledujte nás. Pojd'te dál...

rozcestnik.rvp.cz/podpora-skol

facebook.com/pojdtedal.npi

instagram.com/pojdtedal

youtube.com/@pojdtedal

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Děkujeme za pozornost.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
školy, mládeže
a tělovýchovy